

Jarosław Sianko *

ROLA KONSERWATORA W SYSTEMIE NADZORU NAD NARASTAJĄCYM ZASOBEM ARCHIWALNYM

Konserwatorzy archiwalni zmagając się w codziennej pracy z różnorodnymi problemami - zarówno w zakresie konserwacji profilaktycznej jak i wykonawczej - muszą odnosić się do przyczyn złego stanu zachowania zasobu. Wdrażany obecnie w archiwach państwowych Wieloletni Program Rządowy „Kwaśny Papier” zmusza zarówno archiwistów jak i konserwatorów do refleksji nt. tworzenia Narodowego Zasobu Archiwalnego i odpowiedzi na pytanie: jakie dokumenty powinny trafić do kategorii A, a w konsekwencji do kosztownej konserwacji?

Niezależnie od fatalnej jakości papieru, jego odkwaszanie utrudniać będzie olbrzymia ilość uszkodzeń mechanicznych i znaczne zabrudzenie. Takich zniszczeń mogłoby być znacznie mniej, gdyby dokumenty były właściwie przechowywane i eksploatowane na etapie narastania zasobu archiwalnego w urzędach i instytucjach. Konserwatorzy mając świadomość jakie trudności wiążą się z utrzymaniem i przywróceniem walorów użytkowych zniszczonych akt, powinni starać się zapobiegać niszczeniu dokumentacji jeszcze zanim trafi ona do archiwów państwowych. Istnieją różne doświadczenia w tym zakresie, toteż warto je wymieniać w celu wytworzenia koncepcji skutecznego współdziałania archiwistów z konserwatorami. Skoro archiwa państwowe nie dysponują sankcjami w stosunku do podmiotów kontrolowanych, to niech przynajmniej skuteczniej przekonują, udzielając pomocy metodycznej i dostarczają precyzyjnych informacji nt. prawdziwego stanu zachowania akt. Konieczne jest uzupełnienie formularzy kontrolnych, organizowanie szkoleń dla archiwistów zakładowych.

Konserwatorzy nie powinni wyręczać archiwistów w sprawowaniu nadzoru, ale skutecznie ich wspierać. Pomoc powinna polegać na udzielaniu konsultacji, a w razie potrzeby wykonywaniu specjalistycznych ekspertyz.

---

* JAROSŁAW SIANKO, zatrudniony w Archiwum Państwowym w Gdańsku od 15 stycznia 1999 r. na stanowisku starszego konserwatora archiwalnego. Absolwent UMK (1979), konserwacja i restauracja dzieł Sztuki w zakresie zabytków z papieru i skóry.